

วิธีการประเมินความทนทานต่อสภาวะแวดล้อม
สำหรับ บริภัณฑ์คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบเชิงหน้าที่
เล่ม ๑ ทัวไป

METHOD to EVALUATING ENVIRONMENT RELIABILITY
for COMPUTER EQUIPMENT AND FUNCTIONAL PARTS
PART 1 : GENERAL

1. ขอบข่าย

เอกสารนี้ อธิบายและให้วิธีการประเมินและระบุคุณลักษณะที่ต้องการด้านความทนทานต่อสภาวะแวดล้อมของผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบเชิงหน้าที่ให้เป็นไปในลักษณะเดียวกัน เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมต่อการใช้งานในสภาวะแวดล้อมปกติของประเทศไทยได้ โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ผู้จัดทำให้มีการเตรียมการเพื่อควบคุมสภาวะแวดล้อม สำหรับใช้งานเพิ่มเติม

เอกสารนี้เป็นเอกสารชุดอนุกรม ซึ่งประกอบด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้องกัน ดังนี้

- วิธีการประเมินความทนทานต่อสภาวะแวดล้อม สำหรับผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบเชิงหน้าที่ เล่ม ๑ ทั่วไป
- วิธีการประเมินความทนทานต่อสภาวะแวดล้อม สำหรับผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบเชิงหน้าที่ เล่ม ๒ ความร้อน
- วิธีการประเมินความทนทานต่อสภาวะแวดล้อม สำหรับผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบเชิงหน้าที่ เล่ม ๓ ความชื้น
- วิธีการประเมินความทนทานต่อสภาวะแวดล้อม สำหรับผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบเชิงหน้าที่ เล่ม ๔ ความสั่นสะเทือนและการตกกระแทก
- วิธีการประเมินความทนทานต่อสภาวะแวดล้อม สำหรับผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบเชิงหน้าที่ เล่ม ๕ ความผิพรองทางแม่เหล็กไฟฟ้า

2 บทนิยาม

- 2.1 **ผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์** หมายถึง ชุดสำเร็จของคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (personal computer) คอมพิวเตอร์แบบพกพา (mobile computer/notebook computer/lap top computer) คอมพิวเตอร์สถานีงาน (work station computer) คอมพิวเตอร์แม่ข่าย (server computer) หรือส่วนประกอบเชิงหน้าที่ซึ่งใช้ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของชุดสำเร็จข้างต้น
- 2.2 **ส่วนประกอบเชิงหน้าที่ (functional part)** หมายถึง ส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่ทำหน้าที่เฉพาะหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง เช่น แผงแป้นอักขระ เมาส์ จอภาพ ก้านควบคุม (joystick) หน่วยประมวลผลกลาง หน่วยขับเคลื่อนบันทึก โมเด็มติดภายใน แผงข่ายงานบริเวณเฉพาะที่ (LAN card) มอดูล (module) แหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้า พัดลมระบายความร้อน เป็นต้น
- 2.3 **ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง (associated equipment)** หมายถึง เครื่องสำเร็จอื่นที่ต้องการในการใช้งานผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์
- 2.4 **สมรรถนะที่กำหนด** หมายถึง สมรรถนะในการทำงานของผลิตภัณฑ์ที่ผู้ทำระบุ ภายใต้เงื่อนไขการทำงานที่สอดคล้องกับข้อกำหนดการทำงานของบริษัทที่ระบุโดยผู้ทำ
หมายเหตุ สมรรถนะที่กำหนดโดยผู้ทำอาจมีมากกว่าหนึ่งค่าตามลักษณะการทำงานของบริษัทที่ผู้ทำออกแบบไว้

2.5 **สมรรถนะสูงสุด** หมายถึง สมรรถนะในการทำงานของบริษัทรักษาที่สูงสุดที่ผู้ทำระบุ ภายใต้เงื่อนไขการทำงานที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของเอกสารนี้

2.6 **ความสูญเสียสมรรถนะ** หมายถึง สมรรถนะในการทำงานของบริษัทรักษาที่มีการเบี่ยงเบนอย่างไม่พึงประสงค์ และมีค่าลดลงต่ำกว่าสมรรถนะที่กำหนดไว้

หมายเหตุ ความสูญเสียสมรรถนะรวมถึงความล้มเหลวในการทำงานชั่วคราวหรือถาวร และการชำรุดเสียหายของบริษัทรักษาหรือส่วนประกอบเชิงหน้าที่

3 สภาวะแวดล้อมทั่วไปที่พบได้ในประเทศไทย

ด้านอุณหภูมิและความชื้น ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้น ที่เหมาะสมกับการอยู่อาศัยมีอุณหภูมิสูงสุดไม่เกิน ๔๕ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดไม่ต่ำกว่า -๑๐ องศาเซลเซียส

ด้านความสั่นสะเทือนและการตกกระแทก การพัฒนาเทคโนโลยีที่เพิ่มสูงขึ้นจนสามารถปรับขนาดให้เล็กลงได้ ประกอบกับราคาที่ลดต่ำลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้แนวโน้มการใช้บริษัทรักษาคอมพิวเตอร์มือถือ หรือในลักษณะที่เคลื่อนที่เพิ่มสูงขึ้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งบริษัทรักษาคอมพิวเตอร์มีแนวโน้มในการปรับเปลี่ยนรูปแบบไปเพื่อให้สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวกขึ้น ส่งผลให้โอกาสในการสัมผัสกับสภาพสั่น สะเทือน หรือตกกระแทก เพิ่มมากขึ้นด้วย

ด้านความผิดปกติของแม่เหล็กไฟฟ้า สภาพภูมิอากาศของไทยที่มีฝนตกชุก และมักมีฝนฟ้าคะนองร่วมอยู่ด้วย ทำให้เกิดสภาวะที่มีการสร้างสัญญาณรบกวนทางแม่เหล็กไฟฟ้าตามธรรมชาติได้ ประกอบกับการพัฒนาและเติบโตขึ้นของชุมชนเมืองและเทคโนโลยีด้านการสื่อสารโทรคมนาคม ทำให้มีการใช้งานคลื่นวิทยุและสร้างความสัญญาณรบกวนทางแม่เหล็กไฟฟ้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสูงขึ้นโดยลำดับ สภาพนี้ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อเสถียรภาพของระบบจำหน่ายไฟฟ้าและการทำงานของบริษัทรักษา

4 การกำหนดและชี้บ่งระดับความทนทาน

ผู้ทำเป็นผู้เลือกและระบุระดับความทนทาน ด้านต่างๆ ของบริษัทรักษา โดยการแสดงเครื่องหมาย บนฉลากที่ติดอยู่บนพื้นผิวด้านนอกของบริษัทรักษา รวมถึงเป็นให้รายละเอียดของสมรรถนะที่กำหนดของบริษัทรักษาตามที่ได้ออกแบบไว้

การแสดงเครื่องหมายและชี้บ่งระดับความทนทานต่อสภาวะแวดล้อม ให้ทำโดยใช้ตัวอักษรภาษาไทย “ทน” หรือตัวอักษรภาษาอังกฤษโรมัน “RE” ตามด้วยตัวเลขอารบิก ๔ หลัก โดยแต่ละหลักจะหมายถึง คุณลักษณะด้านความทนทานต่อสภาวะแวดล้อม ๔ ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ความร้อน ความชื้น ความสั่นสะเทือนและการตกกระแทก และความผิดปกติของแม่เหล็กไฟฟ้า

ตัวเลขที่แสดงกำกับไว้ประจำหลักจะแสดงระดับสมรรถนะที่ระบุ ของแต่ละสภาวะแวดล้อม ซึ่งแบ่งเป็นระดับตามความสูญเสียสมรรถนะหรือความล้มเหลวในการทำงานของบริษัทรักษา เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ

กำหนดการทดสอบสมรรถนะของบริษัทคอมพิวเตอร์และสอดคล้องกับสมรรถนะที่กำหนดโดยผู้ทำ ระดับของผลการทดสอบมีดังต่อไปนี้

ระดับ 4 ความสามารถในการทำงาน และ/หรือค่าสมรรถนะของบริษัทที่บันทึกได้ตลอดการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด หรือสอดคล้องกับสมรรถนะที่กำหนดโดยผู้ทำ

หมายเหตุ เกณฑ์ที่กำหนด หรือสมรรถนะที่กำหนดในระดับนี้ ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๐ ของสมรรถนะสูงสุด

ระดับ 3 ความสามารถในการทำงาน และ/หรือค่าสมรรถนะของบริษัทที่บันทึกได้ตลอดการทดสอบลดต่ำหรือเบี่ยงเบนไปมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แต่บริษัทยังคงทำงานได้ตามปกติและข้อมูลไม่สูญหาย

ระดับ 2 บริษัทไม่ทำงานหรือไม่ตอบสนองคำสั่งทำงาน ต้องให้ผู้ใช้เครื่อง ปิดเครื่องและสั่งเริ่มทำงานใหม่ และ/หรือข้อมูลสูญหาย

ระดับ 1 บริษัทเสียหรือชำรุด ไม่สามารถทำงานต่อได้ ต้องเปลี่ยนส่วนประกอบย่อย ข้อมูลสูญหาย

กรณีไม่มีการทดสอบหรือประเมินสมรรถนะในด้านใดให้แสดงเครื่องหมาย X หรือ - ที่หลักดังกล่าว

ยอมให้ใช้วิธีการกำหนดและชี้บ่งโดยใช้รูปแบบอื่น หรือการอธิบายเป็นภาษาไทย หรือสัญลักษณ์อื่นได้ หากไม่ทำให้เกิดความสับสน

ทน X44X

ทน 4444

ทน 4XXX

RE 4X3X

รูปที่ ๑ ตัวอย่างการแสดงเครื่องหมายเพื่อชี้บ่งสมรรถนะด้านความทนทานต่อสภาวะแวดล้อม

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

นายพันธ์ศักดิ์ ศิริรัชตพงษ์
นายกัวน สีตะธนี

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

คณะทำงาน

นายสัญญา คล่องในวัย
นายพิทักษ์ เพิ่มประเสริฐ
นายสมเดช แสงสุรศักดิ์
นายสุรพงษ์ แซ่เจียม
นายถิรเจต พันพาไพร
นางสาวธัญลักษณ์ ยิ้มย่อง
นางสาวปัญญาดา ฤกษ์มังกร
นางสาวอรธินี พยัคฆะญาติ

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ